

Kommunstyrelsen

Handläggare	Frida Fredriksson	Trafikverket
Direkttelefon	0520-49 51 58	
E-post	frida.fredriksson@trollhattan.se	
Datum	2025-11-24	
Diarienummer	KS 2025/992	

Remiss förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2026-2037

På uppdrag av regeringen har Trafikverket skickat ut sitt förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2026-2037. Remissen mottogs av Trollhättans stad 2025-09-30.

Sammanfattning

Yttrandet innebär att Trollhättans stad i huvudsak ser att planförslaget innehåller flera positiva satsningar. Det är positivt att den övergripande inriktningen för planförslaget innebär ett fokus på att återta underhållsskulden i järnväg och väginfrastrukturen under kommande planperiod.

Planförslaget innebär att delsträcka av E45 Vänersborg-Mellerud byggs ut till mötesfri väg. Trollhättans stad uppmanar Trafikverket att skyndsamt bygga om hela sträckan Vänersborg-Mellerud till mötesfri väg för att få en trafiksäkrare koppling till Värmland.

Slussarna i Trollhättekanal är en viktig investering i framtidens sjöfart och det är positivt att planförslaget innehåller investeringar i Norge-/Vänerbanan som ökar kapaciteten på järnvägen. Trollhättans stad ser att hela sträckningen Göteborg- Oslo på sikt behöver få dubbelspår och att satsningar på två nya mötesspår mellan Skälebol och Kornsjö behöver genomföras i enlighet med en nyligen framtagna utredning.

Gång- och cykelinfrastruktur har låg prioritering i nationell transportinfrastrukturplan. Det tidigare stadsmiljöavtalet var viktigt för att stötta kommuner i omställningen till ett hållbart samhälle. Trollhättans stad ställer sig därav bakom Klimatkommunernas förslag om att återinföra ett stödsystem för lokala satsningar.

För kommande planrevideringar vill Trollhättans stad se att Stallbackabron uppmärksammas som en brist och prioriteras för åtgärd. E45:ans kvarvarande utbyggda sträckning genom Göta samhälle och breddning av Torpabron behöver färdigställas så att hela vägsträckan får en enhetlig standard.

Övergripande om inriktning under planperioden

Förslaget innebär att fördelningen av medel är relativt jämn mellan underhåll och utveckling. Det är positivt att fokus under planperioden är att arbeta bort det eftersatta vägunderhållet och att det finns en plan för att åtgärda det eftersatta järnvägsunderhållet till och med 2050.

Planförslaget innehåller välkomnade satsningar på utbyggnad av BK4 och riskreducerande klimatanpassningsåtgärder, vilket bidrar till en ökad robusthet.

I sin Basprognos 2024 beräknar Trafikverket att resandet med biltrafik ska öka med 26 procent, samtidigt som många kommuner arbetar med mål om att öka det hållbara resandet. Trollhättans stads Koldioxidbudget och klimatmål pekar på en minskning med koldioxidutsläpp inom kommunens geografi med 70 procent mellan åren 2022–2030. Om Trafikverket överskattar ökningen av trafik i sina prognoser, eftersom kommunerna arbetar i annan riktning, så kan de samhällsekonomiska kalkylerna överskatta nyttan med väginfrastruktursatsningar.

Utbyggnad av E45 till mötesfri väg

I förslaget till nationell plan för transportinfrastrukturen 2026–2037 finns E45 *Vänersborg–Mellerud, deletapp Liden–Frändefors, ombyggnad 2+1* med som namngivet objekt. Mötesseparering av E45 mellan Liden–Frändefors som finns med i planen är positivt för en trafiksäkrare koppling till Värmland. Dock återstår den resterande sträckan till Mellerud, vilket är en brist för att nå en bättre trafiklösning i hela stråket. Trollhättans stad uppmanar Trafikverket att skyndsamt bygga om hela sträckan Vänersborg–Mellerud till mötesfri väg för att få en trafiksäkrare koppling till Värmland.

E45 genom norra Västsverige har under lång tid bedömts som en brist i vägnätet. Sträckan mellan Vänersborg och Mellerud består i dagsläget av tvåfilig landsväg utan mittseparering. Vägen passerar genom flera mindre samhällen med skolor och bostäder tätt intill. Vägsträckan kännetecknas bland annat av ett stort antal utfarter, ofta utan vänstersvängfält, och periodvis med omfattande trafikering av jordbruksmaskiner.

Trafiksäkerheten längs denna del av E45 har stora brister vilket leder till en dyster olycksstatistik med flera dödsfall och allvarligt skadade de senaste åren. Ofta förekommande olyckor leder även till framkomlighetsproblem för person- och godstrafik, men även blåljuspersonal, då omledningsvägar ofta saknas eller är bristfälliga.

Vägreservat E45

Trollhättans stad har utifrån tidigare lokaliseringsutredningar pekat ut ett vägreservat i översiktsplan för ny dragning av E45 väster om tätorten. Trollhättans stad efterfrågar tydligare besked kring Trafikverkets syn förbifartens aktualitet.

Utbyggnad och underhåll av järnväg

Det råder bristande kapacitet på sträckan Göteborg–Oslo med långa restider som följd för både person- och godstrafiken. Inom ramen för en nyligen genomförd utredning om Norgebanan har förslag om två nya mötesspår mellan Skälebol och Kornsjö tagits fram, med tänkta placeringar mellan Kornsjö och Ed samt mellan Bäckefors och Råskogen. Mötesspåren bedöms förbättra kapaciteten, framför allt på delsträckan Kornsjö-Skälebol. Tyvärr är dessa åtgärder inte med i förslaget utan återfinns som alternativa åtgärder under förutsättning att den totala ramen utökas med tio procent. Trollhättans stad vill vi betona vikten av att dessa åtgärder genomförs, inte minst utifrån planeringen för fler tågstopp längs med sträckan.

Norr om Öxnered Norge/Vänerbanan är enkelspårig. Sträckan mellan Öxnered och Skälebol, där linjen delar sig mot Karlstad respektive Oslo, är en utpekad flaskhals för både gods- och persontrafik och behöver snarast byggas ut till dubbelspår. På sikt behöver hela sträckningen Göteborg- Oslo få dubbelspår, en utbyggnad som det finns möjlighet att få EU-finansiering för då sträckan ingår i det transeuropeiska transportnätet (TEN-T).

Längs med linjen Göteborg-Trollhättan ligger planerna på Vändspår i Älvängen kvar, vilket Trollhättans stad ser positivt på. Det är en viktig åtgärd för att öka kapaciteten och minska risken för störningar längs Norge/Vänerbanan. Andra välkomna åtgärder för ökad kapacitet och kortad restid i stråket är förslagen på nytt mötesspår mellan Åmål och Säffle samt hastighetshöjning till 250 km/h på sträckan Öxnered-Göteborg (-Lund).

Nya slussar i Trollhätte kanal

Det finns en stor potential för överflyttning av gods från väg till sjöfart. För att detta ska bli möjligt krävs investeringar i både hamnar och transportleder. De planerade bytena av slussar i Trollhätte kanal är en viktig hållbar investering för framtiden, som kommer att möjliggöra en utvecklad sjöfart såväl inom landet som internationellt. Det är positivt att slussarna är ett prioriterat projekt och har fortsatt finansiering via nationell transportinfrastrukturplan.

I förslaget ligger följdinvesteringar för Slussarna i Trollhättan med ett övervägt förslag vid ökning av medlen för namngivna investeringar med 10 procent. Trollhättans stad ser att följdinvesteringar behöver genomföras för att uppfylla målet med investeringen och säkra att slussarna kan trafikeras av de fartyg som slussarna är dimensionerade för.

Investering i gång- och cykelväg

I den nationella transportplaneringen får gång- och cykelinfrastruktur en försvinnande liten del av investeringarna. Vid investering och underhåll av statligt vägnät som ingår i nationell transportinfrastrukturplan bör gång- och cykelinfrastruktur beaktas i planeringen där behovet finns.

Stadsmiljöavtal och stöd generellt till kommunerna är viktiga för att hålla uppe investeringstakten för att nå nationella mål och i omställningen till ett hållbart samhälle. Som avtalen var utformade gav de kommunerna en möjlighet att sätta ihop ett paket med fysiska åtgärder och motprestationer och koppla ihop hållbarhetsarbetet. Eftersom stadsmiljöavtalen har avvecklats har medel till gång och cykling minskat kraftigt. Stadsmiljöavtalet har bidragit till att genomföra projekt i Trollhättan som stärker möjligheten till hållbara resor inom stads kärnan. Trollhättans stad ställer sig därav bakom Klimatkommunernas förslag om att återinföra ett stödsystem för lokala satsningar, som de uttrycker genom sitt remissyttrande över Trafikverkets inriktningsunderlag för infrastrukturplaneringen.

Brister i det statliga vägnätet

Stallbackabron i Trollhättan är en av Sveriges längsta broar och både E45 och riksväg 44 passerar över bron. Bron saknar mittseparering, är olycksdrabbad och har begränsad kapacitet, särskilt i rusningstrafik, när bron är som mest trafikerad. För kommande planrevideringar vill Trollhättans stad se att Stallbackabron uppmärksammas som en brist och prioriteras för åtgärd så att trafiksäkerhetsläget på bron förbättras.

E45 har byggts ut till fyrfältsväg mellan Göteborg-Trollhättan och stod färdig 2012, men Torpabron och Götarondellen utelämnades för att skjutas till framtiden. E45:ans kvarvarande outbyggda sträckning genom Göta samhälle och breddning av Torpabron behöver färdigställas så att hela vägsträckan får en enhetlig standard.

Peter Eriksson
Kommunstyrelsens ordförande

Johan Bengtsson
Tf stadsdirektör